

Revista

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
 pe un an.....Lei 200.-
 pe un jumătate an.....Lei 100.-
 pentru autorități și instituțiuni.....Lei 500.-
 În streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
 LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
 CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria No. 36.
 Telefon 7-60.

Ziua nașterii Majestății Sale Regelui Carol al II-lea

Fiecare eveniment care privește nașterea monarhului este un fericit prilej de manifestare a sentimentelor noastre de credință și devotament față de tron. Regele Carol al tuturor Românilor a împlinit 38 de ani. Sufletul nostru de legionari este pătruns în această sărbătorească zi de bucuria unei zile de înfrângere și învingătoare. Pe această sărbătorească zi de bucuria și înfrângere și învingătoare. Pe această sărbătorească zi de bucuria și înfrângere și învingătoare. Pe această sărbătorească zi de bucuria și înfrângere și învingătoare.

narhul reprezintă simbolic ideea de unitate și continuitate despiciând cu tăria sufletului Lui drumurile viitorului, ca un cărmăciun înțelept al vieții noastre sbruciumate. Figura lui granitică se desprinde în apoteoza gloriei din valurile conștiinței populare, păzind neobosit integritatea granițelor noastre și promovând progresul în toate domeniile vieții noastre sociale și de stat. Regele simbolizează liniștea fecundă a păcii constructive. Dincolo de contingentele trecătoare El sintetizează permanentul rasei. Înțelegând și trăind cu toată pasiunea sufletului nostru tinerească marea lui misiune istorică, noi, tânără generație a Ardealului, prezentăm Majestății Sale de ziua nașterii Sale omagiile noastre de credință și devotament și urări de viață lungă și fericită.

Să trăiești Majestate, pentru gloria neamului nostru.

SITUAȚIA

Criza morală, socială, economică și financiară a luat proporții catastrofice. Nu există domeniu de activitate care să fi rămas neatins de valurile furioase ale crizei. Cauzele declanșării acestei depresii economice nici n'au fost încă precis stabilite, dar efectele ei nefaste se simt pe toate liniile, ne absorb ultimele rezerve de energie, ne buimăcesc, ne cotolesc pur și simplu. N'avem nevoie de explicațiuni savante, de consolări și profetii, pe noi ne interesează cruda realitate a prezentului și omul care va soluționa dificila problemă economică.

Strigăm cu toții în cor: ne prăbușim. Toată lumea se văicărește. Își frâng mâinile, imploră, blestemă și acuză în același timp și din zi în zi desnașdejdea crește tot mai rapid, iar impotența factorilor conducători ne împinge spre pragul falimentului general. Orice eurent de învioreare este înăbușit în germen. Paralizația macină toate inițiativa, toată puterea de creație și resturile forțelor de rezistență morală. O psychoză și isterie universală anihilează cele mai inteligente și curajoase încercări de salvare. Așa se vede, că zguduirile economice n'au fost suficient de puternice ca să trezească lumea din deplorabila stare de apatie, de rușerie a echilibrului moral și sufletesc. Până când va mai dura această noapte grozavă, întretăiată de fulgerile exaltării și vaele fiorease ale multimei?

Să nu fim capabili de eforturi colective, de hotărâri curajoase și salvatoare? Degeaba ne rostogolim ochii spre cer și pământ, de acolo nu vine soluția. Poate poporul! Nu. Să nu

așteptăm ca formula să fie impusă de hazard, ca masele să găsească singure remediul situației. Căci sau are conducători sau nu. S'a sfârșit cu era măruntelor socoteli și sfârșirii politice. Tipicurile clasice nu mai au nici o valoare. Gravitatea situației cere măsuri energice, eroice și rapide. Până se mai poate!

Fragment sindicalist

Separarea dintre individul economic și individul politic, artificială și arbitrară, pe care însă democrația modernă și-a clădit întreaga sa ideologie, va fi în viitor înlocuită printr'o fuziune armonică, realizându-se astfel pentru întâia dată în lume, în planul producției economice, unitatea de existență reală a individului în societate. S'ar putea zice că, în măsura în care procesul de producție va deveni tot mai autonom, mai liber de orice ingerințe din afară, de orice tutelă exterioară, în aceeași măsură s'ar putea concepe și o transformare a aparatului de Stat, prin trecerea funcțiilor sale utile asupra organizațiilor profesionale în curs de dezvoltare.

În prima jumătate a acestui an exportul austriac în Rusia a fost următorul: în ceea ce privește industria mașinilor. În industria oțelului s'a trimis 36,4 la sută din producția totală austriacă, aluminiu 33,1 la sută mașini agricole de curățat 67,6 la sută, mașini pentru industria forestieră 28,1 la sută, prelucrare de metale 52,6 la sută.

Guvern de concentrare

Această formulă, uneori serioasă, coincide de obicei cu sfârșitul unui regim, care nu mai poate face față situației.

În momentul critic toate partidele sunt de acord asupra necesității concentrării tuturor forțelor politice pentru stabilirea unui echilibru „absolut indispensabil” pentru ieșirea din impasul în care se găsește țara gospodărită anarhic! Aceasta este credința generală care stăpânește judecata fiecărui om politic român, în momente de „cald patriotism”, de lipsă de prestigiu, de neputință politică și de renunțare pasageră la egoismul lui firesc și burghez, dar mai ales burghez. Poate că nicăieri nu se limitează și constrânge în tipare silite și asfixiante libertatea omului ca în această țară de aproximativ ordine burgheză. În România un partid politic care ar refuza categoric, indiferent de împrejurările prin care ar trece țara, corsetul formulei concentrării, este considerat ca trădător de neam din partea celorlalte partide și-a presei de mare scandal național. Evident, opinia publică nu înregistrează niciodată aceste susceptibilități de pură esență etnică, pentru că acestea privesc numai o infimă minoritate din corpul națiunii. Să analizăm puțin structural un guvern de concentrare și să încercăm să definim temerile lui politice, cât și scopurile lui. Vom discuta chestiunea în principiu și sumar, întrucât realitățile politice dela noi și raportul de forțe între partidele existente se cunosc mai mult sau mai puțin exact. Care sunt temerile ce justifică ideea unui guvern de concentrare? Unul singur: neînțelegerea dintre partide și lupta lor neinduplecată este cauza exclusivă a impasului în care se află țara și de aici decurge obligațiunea lor de a se solidariza forțat. (Reactionarii adevărați și patrioții de bulevard). Democrații sirupoși, apărători credincioși ai ideii de partid, cer doar un simplu armistițiu, întrucât luptele dintre partide ar influența „catastrofal” situația și deci trebuie întinsă ramura de măslin. O analiză fugăvă a împrejurărilor sociale, economice și politice ale României de astăzi, ne scutește de o argumentare prea amplă, prin care să arătăm necesitatea acestei interpretări a momentului istoric de față. Într'adevăr cauzele crizei de astăzi nu-s politice și mai ales nu pot fi considerate drept cauze ale crizei social-economice actuale realizările și tendințele de democratizare radicală a vieții publice. Din contra, democrația socială și politică a României a promovat cunoașterea exactă a structurii noastre sociale și statale, punându-ne în situația neplăcută, dar perfect utilă, de a cunoaște capacitatea politică și valoarea etică a păturii noastre suprapuse. Treceam printr'o criză de structură, criza regi-

mului capitalist. Nu putem ascunde acest lucru, fiindcă astfel nu realizăm nimic. Veacul trecut a cunoscut lupte sângeroase între bogați și săraci, dar aceste lupte au fost sporadice și întâmplătoare. Crâmpie de crize ciclice voiajau dintr'o țară într'alta producând dezechilibre locale fără repercusiuni îndepărtate, dată fiind slaba interdependență economică a popoarelor; regiuni infometate endemic, sau periodice. Așa s'ar prezenta mizeria socială a veacului al XIX-lea, iar crizele economice și efectele lor băntuiau regiuni și înbrăcau aspecte corespunzătoare acestei mizerii.

Astăzi însă este cu totul altceva. Întreaga planetă este cuprinsă de un chin prerevoluționar. Criza economică s'a extins pretutindeni în statele agricole și în cele industriale, a atins toate domeniile vieții: economice, sociale și politice. Luptele politice dintre partide n'au nici-o influență asupra crizei, ele fiind o simplă consecință. Din contra, aceste lupte, oricât de aspre ar fi, au o virtute incontestabilă: lămuresc criza și proporțiile ei, îndemnând partidele îndrăznețe a preconiza soluții eroice conform împrejurărilor. Și-apoi, care-ar fi scopul unui guvern de concentrare?

1. Suspendarea temporară a conflictelor prin încheierea unui armistițiu de destindere a raporturilor încordate de astăzi.

2. Soluții eroice dictate de împrejurări excepționale. Aci o mică parenteză. Prin soluții eroice se înțelege: reducerea bugetului, concedierea slujbaşilor inutili, reducerea salariilor muncitorești, o eventuală reducere a impozitelor în cazul când nu s'ar putea menține cu orice preț la nivelul lor actual, consolidarea instituțiilor de credit privat și apărarea monetei stabilizate la un curs cam ridicat. Întreaga această politică ar potența criza și-ar precipita un desnodământ neprevăzut, fiindcă esențialul, cauzele crizei, conflictul dintre bogați și săraci, dintre capital și muncă, ar rămâne neatinsă. Viciul acestei politici constă pe deoparte în faptul că nu s'ar ține cont de dezideratele maselor radicalizate de mizerie, iar pe de altă parte prin faptul că o criză economică și socială de structură este tratată prin mijloace politice, deci de suprafață, cunoscute în tipicul clasic burghez, astăzi răsuflat. Acesta-i adevărul! Dar, admitând că s'ar putea ajunge la un acord în principiu, care ar fi modalitățile de realizare ale unui guvern de concentrare? Guvern de concentrare cu actualul parlament? Imposibil! De ce!

1. Majoritățile docile ale dlui Argetoianu sunt antiparlamentare și deci antidemocratice.

2. Guvernul actual a fost și este în contra ideii de partid, așa că orice co-

(Urmare pe pag. 2-a).

Criza capitalismului și socialismul

— Răspuns lui Anagus —

„O distinsă personalitate retrasă de mult din viața politică, dar care urărește cu interes evenimentele politice și economice”, publică în „Adevărul” ce a apărut cam pe la începutul unei Octomvrie, cu titlul și pseudonimul de mai sus, un articol pentru a caracteriza criza economică. Voi da rezumat după cât e posibil cu încredere și cuvintele autorului ideile pe care le așterne în favoarea sistemului capitalist de producție și voi căuta, în cât îmi stă în putință să răspund, notând în relief cele câteva erori fundamentale și evidente pe cari își clădește argumentația.

Dela început dl Anagus, se prezintă un sceptic, care nu crede că azi-zișim ultimele clipe ale erei capitaliste, dimpotrivă susține că forțele de creație ale capitalismului încă nu sunt secate, că menirea istorică a capitalismului încă n'a fost realizată și nu poate dispărea înainte de a fi executat el însuși toate elementele de bază ale unei noi ordine de lucruri. Așa din motivul că clasa muncitoare nu este încă organizată în vedea conducerii producției.

Socialismul — spune dl Anagus — se realizează ca printr-o lovitură baghetă magică, dintr-o zi pe alta, pe etape, prin realizări parțiale.

În altă ordine de idei, dl Anagus susține că ceea ce caracterizează structura capitalistă a societății nu este acumularea imenselor bogății, ci modul de organizare al muncii sociale în procesul de producție (sublinierile sunt noastre N. R.), în care intră aspectul politic al societății, sistemul său juridic, teologia sa proprie, tendințele și sistemele sale de gândire. Și anume: producția capitalistă se caracterizează printr-o organizare mecanică, exterioară și autocratică, a muncii în procesul de producție. Capitalismul a grupat mari mase de oameni pe cari le-a disciplinat și supus militărește unui plan de producție dinainte fixat. Producția capitalistă ar fi deci caracterizată în această disciplină exterioară, mecanică, autocrată și militară, pe care capitalistul o impune corpului colectiv al lucrătorilor. Producția capitalistă ar fi deci ca un corp al cărui suflu se află în afară, un soi de automat, cărui unitate reală este completată în voința capitalistului. Realizarea ei a socialismului se poate face numai dacă și după ce, acel suflet, această viață exterioară a producției se va pori în corpul neînsuflețit al colectivității lucrătorilor, să-l invițeze și să-i dea unitatea. Deci atunci când se va realiza trecerea, transfuziunea inițială a capitalismului asupra colectivității.

În altă ordine de idei, dl Anagus susține că etatizarea nu e socialism, nu seamănă nici un pas înainte spre socialism, nu modifică întru nimic procesul de producție, nu realizează trecerea de la mecanism la organism, de la cooperarea neînsuflețită la viața însuflețită. Va fi doar o simplă trecere de la un mecanism la altul și nimic altceva. Pentru că statul, spune Anagus, nu se cucerește ca un castel medieval, ci se deșartă mai întâi conținut, ca lichidul dintr-o sticlă goală. Prin urmare reforma cea mare se face în sensul primenirii aparatului administrativ de stat, în momentul luării frânelor de conducere, și după ce puterea se trece asupra unor creații sociale, adevărate instituții de drept de esență colectivă. Aceasta numai după ce se va fi realizat armonia între individul economic și individul politic, după ce se va fi realizat unitatea de existență reală a individului în societate.

În concret, dl Anagus arată, că economia sovietică, socialismul Statului sovietic, este mai curând antiteza socialismului, un fel de capitalism de stat, autoritar și militarist la exces, centralist și o economie extrem de autoritară.

biurocrația și sălbatecă. Schimbarea ei ca în loc ca lucrătorul să muncească pe seama capitalistului, muncește pe seama statului sovietic. Și aceasta se întâmplă mult mai puțin liber decât în societatea capitalistă. Prin urmare nu este aceasta în Soviete întronarea sclăviei, deghizată sub cele mai atrăgătoare și pompoase denumiri? Dl Anagus mai acuză comunismul rus că este cea mai formidabilă mișcare națională, panslavismul triumfător, mesianismul rus, care sub pretextul că vrea să salveze civilizația europeană, duce lupta cea mai acerbă pentru exterminarea ei, prin distrugerea tuturor cuceririlor făcute de ea, al oricărui sentiment de umanitate, respect al individului, de solidaritate socială, de libertate și autonomie individuală.

Concluzia pe care o trage dl Anagus este că, capitalismul nu va reuși, dimpotrivă se va dovedi și de astădată suplu, adaptabil, plin de tinerețe și vigoare, capabil de a înfrunța și învinge greutățile de astăzi.

Erorile de bază ale acestei argumentații, ni se par atât de evidente încât după redarea întregului sistem de gândire, pare a nu mai necesita alte contra-argumente.

Și să nu ni se ia în nume de rău dacă ne permitem a crede că, dacă scoatem câteva cărămizi din fundamentul acestei clădiri de argumente se va năruși întreg edificiul. Aceasta nu fiindcă am îndrăzni să ducem luptă acerbă cu distinsa personalitate care se ascunde sub pseudonimul de mai sus, dar fiindcă avem credința profundă susținută în cazul de față și de un profund umor tinerețesc, că argumentele redade sunt aserțiuni false, rezultate din o ignorare voită a celor mai elementare date ale economiei capitaliste, ale realizărilor făcute de Soviete sau din un viciu al privirii de ansamblu prin una care descompune cele câteva postulate ale gândirii capitaliste în culorile frumoase ale curentului în loc să privească prin prisma care adună faptele pestriți ale realităților economice, în raza albă, luminoasă a clarității.

Pornim dela cea mai elementară noțiune care a fost ignorată atunci când s'a tras prima și cea mai tipică caracterizare a capitalismului. Definiția acestuia nu este în funcție de organizarea autocratică a muncii. Prima și ultima caracteristică a capitalismului este profitul. Acesta este esența și sensul de a fi al capitalului. E adevărat că sistemul de producție capitalist este o realitate multiplă. Rațiunea lui de a fi este câștigul. Aceasta este totodată și greșala producției capitaliste: că produce nu pentru necesitate ci pentru câștig. Acesta regulează consumația și calitatea producției și nu invers, cum ar fi trebuit să fie. Din această anomalie naște o serie de alte anomalii, între cari cea mai uluitoare este cea la care a ajuns producția capitalistă în zilele noastre: producția maximă aduce abundența maximă și abundența maximă duce la mizeria maximă. Iar în ce privește organizarea producției capitaliste, care a grupat mase de oameni pe cari le-a disciplinat și supus militărește unui plan de producție dinainte fixat... este o metafizică rafinată, creată peste noapte ca să susțină dialectic un organism subred și viciat în fond. De altfel știm noi, capitalismul are sistemul său de gândire, metafizica sa își are esteticianii săi și nu puteau să lipsească nici poezii săi care să învalue o economie bazată numai pe câștig (mobilul general al sistemului) și deci pe exploatare, în aureola poetizantă a organizării în stil, autocratică și militară a producției. Și aceasta nu este altceva decât caracteristica tehnică a capitalismului, care utilizează fără cruțare forțele vie ale masselor de oameni sub forma poetizantă a „diviziunii muncii”. Metafizica sistemului se încheie cu principiile individualiste, consacrate de fi-

lozofia și dreptul capitalist: desfășurarea liberă a puterilor sufletești, libertatea individuală: concurența liberă (liberalism).

Prin urmare, dacă viciul de fond al producției capitaliste este profitul și exploatarea, e tot atât de adevărat că sufletul care dirijează această producție este ca un lichid vicios care umple o sticlă. Necesitatea revoluției (ideea de revoluție este strâns unită cu ideea de socialism și a fost tratată, chiar dacă nu e nevoie să fie revoluție sângeroasă în o bibliotecă întreagă de opere) se explică tocmai prin trebuința imperioasă de a deșerta urgent și deodată lichidul vicios care umple sticlă. Producția capitalistă se caracterizează prin cea găunoșie de schelet, pe care socialismul vrea s'o umple cu conținutul organic al unui sistem unitar. Că-tă vreme disciplina autoritară, selecțiunea individualităților, cari formează sufletul din afară al sistemului, nu este altceva de cât rezultatul unei morale și mai metafizice „estetizante” și „spectacolare” care spune că omul nu-i făcut acți pe pământ numai pentru a fi fericit, nici măcar pentru a fi cinstit (Nietzsche și Renan, cari sunt patronii spirituali ai acestor doctrine estetizante), ci mai curând pentru a colabora desinteresat și anonim la edificiul măreț al culturii (citește producția capitalistă). Cultura burgheză nu pleacă dela simplu, dela concret spre complex și abstract. Parcă vrea să transpună punctul de greutate al vieții în transcendentul și parcă rolu omului aci pe pământ n'ar fi altceva decât să împlinească o poruncă venită din afară de undeva de nu știu unde. Ei bine! Socialismul se multumește deocamdată să ridice standardul de viață al oamenilor. Căta vreme în Rusia țaristă se fabrica zahăr numai pentru export, rămânând pe seama consumatorului o cantitate infimă de zahăr (tot așa cu derivatele laptelui, carne, ouă, orez etc.), și mureau de mizerie și de insuficiență alimentară, astăzi o familie constătoare din 3 copii și 2 adulți primește în Rusia Sovietică lunar 30 kg. carne și untură, 30 kg. pește, 11 kg. unt, 300 ouă, 6 kg. orez, 10 kg. făină, 20 kg. zahăr. Chiar dacă nu sunt reale cifrele aceste, tendința de ridicare a standardului de viață, a trebuințelor vieții fizice este un postulat primordial și o realitate adâncă. S'a-poi chiar dacă socialismul n'a realizat încă, va putea realiza cea promovă a demnității persoanei care nu există în societatea capitalistă. Prin orgoliul propriei sale activități, individul își va exercita în cel mai mare grad talentele sale și va aboli definitiv indolența caracteristică cetățenilor unui stat capitalist. Pentru că munca considerată, nu în repetiția sa monotonă ci în posibilitățile sale de dezvoltare intelectuală mărește concomitent nu numai standardul de viață cantitativă, animalică, ci și cea calitativă. Și... aceasta e lucru care ne trebuie.

OSCAR JIANU.

„Bătrâna Europă e ca un pod de drum de fier din fier vechiu. Fierul nu se încovoie, dar în metal se produc cristale. Și într-o zi totul se sfarmă ca sticla”.

Țarul Boris al Bulgariei.

Pentru luare la cunoștință.

Rugăm pe Onor. abonați și cetitori ai ziarului nostru să nu mai facă nici o plată la mâna individului Mihai Luca, nefiind mai mult Incasatorul nostru și în caz de se va prezenta să fie dat pe mâna poliției.

Administrația.

Publicațiune.

Inscriserile la Facultatea de Drept „Regele Carol al II-lea” din Oradea, vor avea loc între 1 și 30 Octomvrie a. c., orele 9—12 a. m.

Inscrierile la intrarea în Facultate se fac în baza diplomei de bacalaureat, extras de naștere și certificat de moralitate. În plus se mai cer două fotografii și un timbru fiscal de 14 Lei.

Pentru anii următori înscrierile se fac pe baza caetului de curs.

Examenele fundamentale și de licență vor începe la 20 Octomvrie a. c. și înscrierile la aceste examene se vor face între 1 și 15 Octombrie, orele 9—12 a. m. Pentru aceste înscrieri, studenții vor prezenta caetul de curs încheiat și timbrat (14 Lei fiscal). Studenților prezentând caetele netimbrate li se va refuza însrierea la examen.

Alături de Facultate funcționează un Cămin, unde studenții (90—100) vor avea locuință și întreaga întreținere în schimbul unei taxe de 1000—1200 Lei lunar.

Primăria Municipiului Cluj.

No. 16.887—1931.

Publicație.

Pentru lucrările de regulare, proiectate în albia râului Someșul-Mic, se va ține tratarea prin bună învoială în sala de ședințe No. 4 a Primăriei, în 24 Octombr 1931 orele 11 a. m. înaintea comisiei de licitație. Devizul și caetul de sarcini al lucrărilor se poate vedea și decopia în biroul Serv. Tehnic, în orele fixate pentru primirea particularilor.

Se vor admite la tratare antreprenori cu firma înregistrată, cari pot dovedi executarea cu reușita a lucrărilor similare.

Odată cu prezentarea ofertelor este a se depune garanția de 5% după valoarea lucrărilor în numărul sau în efecte de Stat.

Valoarea lucrărilor este de lei 250.460, urmând, ca lucrările să fie terminate în 42 zile de lucru, socotite dela ziua primirii comandaiei.

Cluj, la 11 Septembrie 1931.

Primăria Municipiului Cluj

Cu insistență rugăm pe toți abonații să-și achite abonamentele.

Trebuie să vă obișnuiți cu țigărele denicotinizate!

Nu veți mai putea fuma decât din acestea!

Fabricatele Fumosan sunt acum perfecte. Ele vă apăra sănătatea.

FUMOSAN

Fumători

